

Referat for 61. møde i Grønt Forum

Afholdt den 16. november 2023

Deltagere fra Grønt Forum

Leder af Natur og Miljø	Sofie Hjelm Byrnak, formand
Natur og Miljø	Line Strandholm Magnussen, sekretær
Danmarks Jægerforbund	Stig Egede Hansen
Danmarks Naturfredningsforening	Jan Woolhead (for Niels Hilker)
Dansk Skovforening	Jens Kristian Poulsen
Friluftsrådet	Jette Kruse
Naturvejlederforeningen	Signe Friis Jørgensen (for Kirsten Blicher Friis)
Sorø Kodriverlaug	Michael Torp

Gæster til dialogen med KMU

Teknik, Miljø og Drift	Jannik Rauer, Centerchef
Teknik, Miljø og Drift	Helle Wiben Jensen, tovholder på Vision 2026
Teknik, Miljø og Drift	Susanne Engel, klimamedarbejder
Klima og Miljøudvalget	Flemming Kjærgaard
Klima og Miljøudvalget	Jens Jacobsen
Klima og Miljøudvalget	Mogens Schwensen
Klima og Miljøudvalget	Ninna Wiese, formand

Afbud

Gefion/ Dansk Landbrug	Kurt Pedersen
Dansk Ornitologisk forening	Lene Smith
Naturstyrelsen Storstrøm	Elly Andersen
SF's miljøgruppe	Henrik Rasmussen
Sorø Rigesti Laug	Tina Bratajka
Danmarks Sportsfiskerforbund	<i>vakant</i>
Klima og Miljøudvalget	Bo Bjerre Mouritzen, politiker
Klima og Miljøudvalget	Søren Bo Sørensen

1. Dialog med KMU

Dialogen tager afsæt i Sorø Kommunes Vision 2026: Sammen om det aktive og bæredygtige liv, og Tema 4: Sammen om styrket klimaindsats og biodiversitet.

Forslag og idéer fra deltagerne er samlet under debatpunkterne A-C.

A. Klimahandling

- Hvordan kan vi italesætte, planlægge for og forankre klimahandling i egne organisationer?
- Hvordan kan vi bidrage til at skabe konkrete klimahandlinger til den brede befolkning rundt om i kommunen?

Jette: Onlinemøde og samkørsel til fysiske møder kan spare CO₂. Fx arrangere opsamlingssted(er).

Mogens: Ved mødeinvitationer medsend telefonliste/opfordre folk til samkørsel.

Michael: Ændrede vaner og indkøb på klimatunge vare som kaffe importeret fra Brasilien. Server kun postevand/ikke flaskevand. Kommunen går forrest. Grøn Omstilling med fokus på cykelstier og trafikikkerhed. Brug af teams-møder er stadig godt/minimere transport.

Signe: Fonde støtter nyt grej. Ønsker mere støtte til aktiviteter og vedligehold af eksisterende grej. Repair-café er et meget stor ønske, og med en synlig placering, gerne i Storgade.

Jan: DN kører kampagne om plastikforbrug, hvor syning af genbrugs-stofposer kan erstatte bæreposer af plast.

Stig: Der er brug for målbarhed på klimatiltag. Hvad spares ved en given ændring!

Jens Kristian: skovrejsning er godt for klimaet og biomasse er klimaneutralt (erstatning for fossilt). 23 nye energiparker er på vej i DK, heraf en i Ringsted tæt på Sorø og Mørup Solcellepark. Tænk i synergier.

Jens: Stenlille Lokalråd arbejder med grønne klimahelte. Undersøger fjernvarme på overskudsvarme fra fx gaslageret. Planlægger temaer om affald som ressource - genbrug og reparation, samt grønne indkøb og produktion.

Jannik: Tværkommunalt fokus på energiudbygning, herunder ift. mulige synergier med kommende energipark i Ringsted/tæt på hvor Mørup solcellepark anlægges – tiltrække følgeindustrier.

B. Fokus på biodiversitet

- Hvordan kan vi højne borgernes vidensniveau om naturen i Sorø?
- Idéer til konkrete tiltag?

Jens: Informationsmateriale om mere natur i haver. Pulje til at arbejde lokalt. Stenlille Lokalråd afholder Vild-Med-Vilje arbejdsdage i private haver og planlægger borgerdrevet udvikling af ny bypark ved Sandlyng Å.

Stig: Fokus på børn og naturvejledning.

Mogens: Formidle aktiviteter som Grønt Forums "natur-rygsække", og hvor de er brugt.

Jan: Offentlige videns-arrangementer. Kommunen bør understøtte frivilligt arbejde i naturen, samarbejde med Naturfonden, have fokus på vådgøring i Åmosen, og lave biodiversitetsplan med mål mod 20% natur i 2030.

Jette: Naturvejledningsture for voksne om fx klima-projekter og natur, lavbund mv.

Signe: Biodiversitetspark med demo om små-store biodiversitetstiltag.

Michael: Naturens dag med fokus på naturen i Sorø.

Jens Kristian: Jordfordeling til natur og klimaformål, det er her det batter!

C. Sorø Folkemøde genopstår i 2024

- Hvordan får vi sat fokus på Vision 2026?

Jan: Afholde guidede biologiture til Sorø Sø.

Jens Kristian: Informere om naturen i kommunen.

Jens: Fokus på aktivering af de unge.

Michael: invitere et par trækplastre til debatter. Tema om Verdensmål eller Klima & Biodiversitet. Vigtigt med solid presseomtale op til afholdelse af Folkemødet.

Jannik: Bygge op til folkemøde i forårsmånederne i institutioner og skoler mv.

Mogens: Strukturere pavilloner på folkemødet efter emner.

Jette: arbejde med "det nære" og "det store perspektiv".

Pause

2. Ordinært møde. Referat fra sidst og dagsorden blev godkendt

3. Bordet rundt/ nyt fra foreningerne

Michael: Sorø Kodriverlaug skal på generalforsamling beslutte, hvad der skal ske med foreningen, nu de ikke passer dyr på Flommen og i Bimosen. Line foreslog andre projekt ved Haverup.

Jette: Friluftsrådet har besøg Solutio og Kongskilde Naturcenter for at evaluere deres projekt "Tryk i naturen". Der var arbejdet med spændende løsninger. Jens Kristian: Stiftelsen ser tiden an i forh.t. naturpleje med rotation.

Jan: DN's klage over udvidet grusgravning i Stenlille Grusgrav har resulteret i dialog og gode løsninger for Strandtudsen. Det samme skete med NCC graven i Munke Bjergby. Begge steder blev klagerne trukket tilbage. DN har også været på besigtigelse i Horsebøg Skov med MST og Stiftelsen. Mindre driftstiltag blev aftalt.

Vedr. friluftsliv i grusgrave, så henviser Signe, Jette og Jens Kristian til flot projekt på Fyn i Tarup Davinde. Her formidles bl.a. om kunstshelters, naturovervågning af strandtudser og dammuslinger [Tarup Davinde](#)

Jette: Friluftsrådets årsmøde i marts 2024 har tur til private grusgrave i Munke Bjergby, med Rolf Lehrman som guide. Flere af GF's medlemmer vil gerne med, og forslag om at invitere politikerne. Så måske kan turen kopieres?

4. Orientering fra forvaltningen og Budget

Budget 2023 - status for uddelte midler

Budget 2024 - er reduceret med 25.000 kr. (nyt budget er på 48.463 kr.)

De sidste fakturaer fra uddeling af midler er ved at være indhentet. Vi betaler fra i år for annonceringer.

Forslag til reduktioner i budget: fjerner kage og sodavand på mødeforplejning.

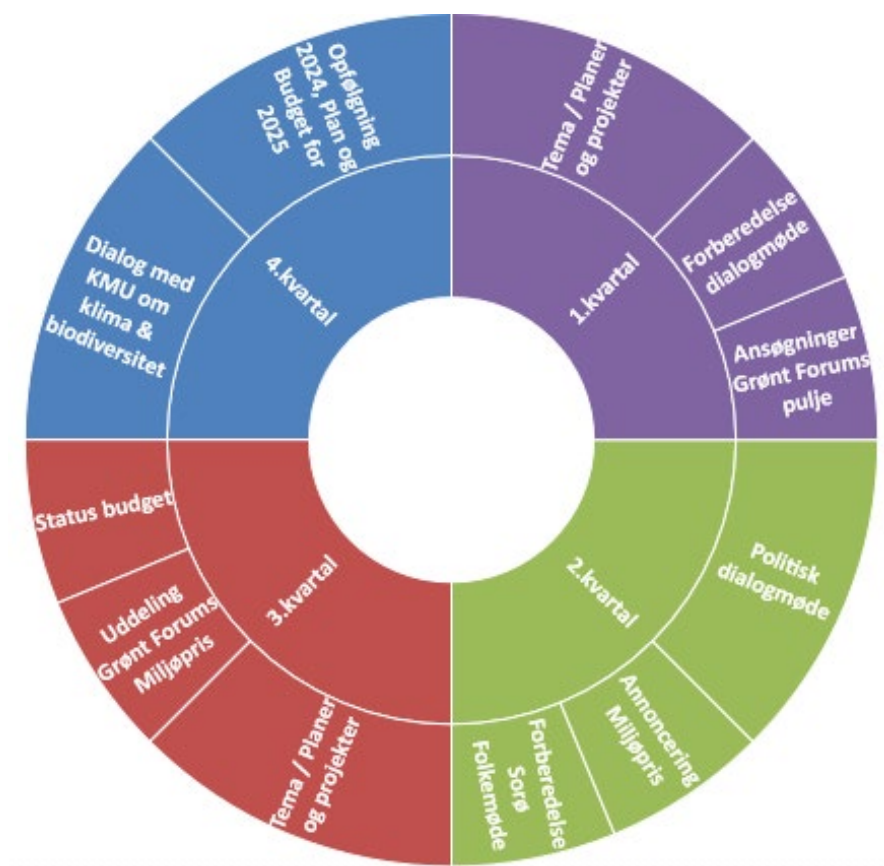
Forslag til aktiviteter: uddeling af puljemidler og Miljøpris fastholdes.

Brug af puljemidler:

Signe ønsker midler til transport, så skoler/ institutioner længere væk kan benytte tilbud på Kongskilde Naturcenter. Det blev foreslået, at modtagerne af midler skal afrapportere i en eller anden form, som kan bruges til Sorø Folke-møde fx fotos, demo/visning, åbning af projekt.

Kommunen har modtaget forslag fra Stiftelsen Sorø Akademi, om at slidlag på stier og gangbroer omkring Sorø Sø renoveres. Der mangler også slidlag på sti om Tuel Sø. I 2007-8 var GF med i partnerskabsprojekter til renovering af søstierne. Grønt Forum vil gerne indgå i partnerskab til søgning af fondsmidler, og foreslår fx: Nordea, Seas-NVE og Friluftsrådet.

5. Grønt Forums program for 2024 - Årshjul

6. Eventuelt og møder i 2024

Line sender datoer ud som kalenderaftaler. OK til torsdagsmøder i 2½ time fra kl. 16:30. Gerne afholdelse af møder forskellige steder fx Naturfondens sommerhus i Maglebjerg Mose.

Dialogmødet i foråret aftales i forh.t. politisk kalender.